

Academiseren van de diëtetiek; overwegingen van een pas-gepromoveerde diëtist

Na zoveel jaren van ploeteren, leren, flexibel zijn, doorzetten, veel vallen en toch maar weer opstaan, lijkt de haven in zicht. Je hebt een doctors titel! Dat moet toch deuren openen richting een leuke carrière in het dieetonderzoek. Zelf ben ik nu een half jaar geleden gepromoveerd en helaas moet ik zeggen, dat ik nog steeds aan het vechten ben voor mijn positie: 'je bent gepromoveerd, ja leuk, maar wij hebben gewoon een diëtist nodig voor de patiëntenzorg.' De gepromoveerde diëtisten die ik spreek zeggen allemaal hetzelfde: "Je moet vechten voor je plek en het is niet zo eenvoudig om als diëtist in het onderzoek terecht te komen". Dat komt enerzijds, omdat er binnen onze functie geen mogelijkheid is om carrière te maken in het onderzoek (of onderwijs!), en anderzijds, omdat er binnen onze beroepsgroep geen duidelijke 'onderzoekscultuur' bestaat. Er is geen structuur of functiedifferentiatie die dit pad mogelijk maakt. De keuze voor de ambitieuze diëtist is dan: ofwel de diëtetiek verlaten (nee!) of maar helemaal afzien van een wetenschappelijke carrière....

Onderzoeksagenda

'Let's face it', de onderzoekswereld is geen gemakkelijke wereld en alles staat of valt bij het binnenhalen van schaarse subsidiegelden. De NVD is bezig om samen met de andere paramedische beroepsgroepen een onderzoeksagenda op te stellen, zodat er meer geld gaat komen voor paramedisch onderzoek. Helemaal goed natuurlijk! Maar als we geld binnen gaan harken, dan staat of valt de uitvoering van het dieetonderzoek natuurlijk bij goede onderzoeksgroepen. Op dit moment zijn er wel onderzoeksgroepen die voedingsonderzoek doen, maar echt diëtetiek-onderzoek wordt veel minder gedaan. Diëtetiek-onderzoek is toch voor een groot gedeelte juist zorgonderzoek, dat dichtbij de praktijk staat. Daarom is het volgens mij belangrijk om het uit te laten voeren door onderzoeksdietisten die ook nog met een stevig been in de praktijk staan.

Onderzoeksgroepen

Meer structuur rondom onderzoeksdietisten is ook onontbeerlijk; we missen vanuit de opleiding de kennis en ervaring die nodig is voor het schrijven van subsidieaanvragen, dataverzameling, statistisch analyseren, schrijven van papers en presenteren op internationale congressen. En zelfs na het volgen van een master en een promotietraject is het als postdoc-onderzoeker erg belangrijk om binnen een onderzoeksgroep te werken waarin je geleid en gesteund wordt. En juist die onderzoeksgroepen zijn schaars als het gaat om diëtetiek-onderzoek, al zijn de lectoraten van de hogescholen in opmars.

Functieomschrijving diëtist-onderzoeker

Wat moeten we doen om de diëtetiek te academiseren? In eerste plaats een pad mogelijk maken voor diëtisten die (postdoc) onderzoek willen doen naast hun patiëntenzorg. De NVD heeft jaren

geleden al een visie op differentiatie en specialisatie geschreven, waarin plaats was voor de diëtist-specialist en de gepromoveerde diëtist-onderzoeker. Maar helaas is het bij een visie gebleven en zijn we in de praktijk nog niets verder gekomen. Het Functiewaarderingssysteem Vereniging Academische Ziekenhuizen (FUWAVAZ) kent wel functies voor academische paramedische behandelaars waarin zorg, onderzoek en onderwijs op verschillende niveaus (en met verschillende functiewaardering) omschreven zijn. Een dergelijke functie zou ideaal zijn om als onderzoeksdietist (of onderwijsdiëtist) carrière te kunnen maken in onderzoek en/of onderwijs en daarbij de patiëntenzorg niet vaarwel te hoeven zeggen.

Hoogleraar diëtetiek!

Nog meer wensen? Ja, een (of liever meer) hooglera(a)r(en) diëtetiek! Ook vanuit marketingtechnisch oogpunt is een hoogleraar een visitekaartje voor je beroepsgroep, die voor het NOS-nieuws gevraagd kan worden als er weer eens iets over voeding wordt gezegd in de media.

Moeten nou alle diëtisten meer onderzoek gaan doen? Nee, niet direct, al is het aantonen van onze effectiviteit door het aandragen van gegevens aan (big) datasets wel een verantwoordelijkheid van alle diëtisten. Maar verder denk ik, dat iedereen vooral moet doen wat zij/hij leuk vindt en waar zij/hij goed in is. Ik verwacht dat het academiseren van ons beroep zal afstralen op alle diëtisten; de lijnen van nieuwe onderzoeksresultaten naar de werkvloer zullen korter worden, wat evidence based werken ten goede zal komen. En misschien komen we ook eindelijk eens af van het ontorechte 'avocado-imago' van de diëtist, en kunnen we ons (nog meer) onderscheiden van alle zelfbenoemde voedingsexperts!

Dr. Kirsten Berk, diëtist/postdoc onderzoeker, afdeling Inwendige Geneeskunde/diabetesplein, Erasmus MC, Rotterdam, lid van de Wetenschappelijke redactie van Voeding & Visie.

Foto Ingeborg van Bruggen

Dr. Kirsten Berk, diëtist/postdoc onderzoeker